

Špedicijska pogodba

Slovensko zavarovalno združenje

22. oktober 2015

doc. dr. Patrick Vlačič

Špedicijska pogodba po OZ

Pojem, 851. čl.

(1) S špedicijsko pogodbo se špediter zavezuje, da bo za prevoz določene stvari sklenil v svojem imenu na računa naročitelja prevozno pogodbo in druge za to potrebne pogodbe ter opravil druge običajne posle in dejanja, naročitelj pa se zavezuje, da mu bo za to dal določeno plačilo.

(2) Če je v pogodbi tako dogovorjeno, lahko špediter sklene prevozno pogodbo in opravi druga pravna dejanja v imenu in na račun naročitelja.

Špedicijska pogodba pravni viri

Domači:

- * Obligacijski zakonik (OZ)
- * Splošni pogoji poslovanja mednarodnih špediterjev Slovenije

Mednarodni:

- * konvencije s tega področja ni,
- * avtonomno gospodarsko pravo

Smislena uporaba določil, 853. čl.

Za tista razmerja med naročiteljem in špediterjem, ki niso urejena v tem poglavju, se smiselno uporabljajo pravila o komisijski pogodbi oziroma pogodbi o trgovskem zastopanju.

S komisijsko pogodbo se komisionar zavezuje, da bo za plačilo (provizijo) v svojem imenu na račun komitenta opravil enega ali več poslov, ki mu jih je zaupal komitent.

S pogodbo o trgovskem zastopanju se zastopnik zaveže, da bo ves čas skrbel za to, da bodo tretje osebe sklepale pogodbe z njegovim naročiteljem, in da bo v tem smislu posredoval med njimi in naročiteljem, kot tudi, da bo po dobljenem pooblastilu v imenu in na račun naročitelja sklepal z njimi pogodbe, ta pa se zavezuje, da mu bo za vsako pogodbo dal določeno plačilo (provizijo).

Špedicijska pogodba, pravna narava

- * Špedicijska pogodba je kot večina gospodarskih pogodb v veliki večini dispozitivne narave.
- * Špedicijska pogodba je konsenzualna pogodba in se v večini sklepa brez pisne oblike.
- * Freight forwarder v ang. (druge pojavne oblike: Non-Vessel Owning/ Operating Common Carrier (NVOCC), Multimodal Transport Operator (MTO), logistics service provider).

V osnovni je špedicijska pogodba mandatna - pogodba o naročilu:

(1) S pogodbo o naročilu se prevzemnik naročila zavezuje naročitelju, da bo zanj opravil določene posle.

(2) Hkrati dobi prevzemnik naročila pravico, da te posle opravi.

(3) Prevzemnik naročila ima pravico do plačila za svoj trud, razen če ni drugače dogovorjeno ali če ne sledi iz narave medsebojnega razmerja kaj drugega.

Tri glavne pojavne oblike

Anglosaški model:

- * špediter kot organizator (agent),
 - * špediter kot pogodbeni prevoznik,
 - * špediter kot dejanski prevoznik.
-
- * Razlika, če deluje kot špediter ali kot MTO/LSP.

Obveznosti špediterja, 854. do 862. čl.

- * Opozorilo na pomanjkljivosti v naročilu
- * Opozorilo na pomanjkljivosti pri pakiranju
- * Varovanje interesov naročitelja
- * Ravnanje po naročiteljevih navodilih
- * Odgovornost špediterja za druge
- * Carinska dejanja in plačilo carine (da, dispozitivna določba)
- * Zavarovanje pošiljke (ne, dispozitivna določba)
- * Dajanje računa

Obveznosti naročitelja, 863. do 867. čl.

- * Plačilo špediterju
- * Stroški in predujem
- * Nevarne stvari in dragocenosti (kognentni določbi o obveznosti notifikacije)

Špediterjeva zastavna pravica, 870. čl.

- (1) Za zavarovanje svojih terjatev, nastalih v zvezi s špedicijsko pogodbo, ima špediter zastavno pravico na stvareh, ki so mu bile izročene za špedicijo in v zvezi z njo, vse dokler jih ima v posesti ali dokler ima v rokah listino, ki mu omogoča razpolaganje z njimi.
- (2) Če je pri špediciji udeležen še drug špediter, je ta dolžan skrbeti za poravnavo terjatev ter za uveljavitev zastavne pravice prejšnjih špediterjev.
- (3) Če drugi špediter plača špediterjeve terjatve nasproti naročitelju, preidejo te terjatve po samem zakonu nanj, enako pa tudi špediterjeva zastavna pravica.
- (4) To velja tudi, če drugi špediter plača prevoznikove terjatve.

Odgovornost špediterja po OZ

- * odgovornost za izbiro - *culpa in eligendo*
- * odgovornost za izpolnitev

Odgovornost špediterja za druge, 858. čl. OZ

- (1) Špediter je odgovoren za izbiro prevoznika in za izbiro drugih, s katerimi je v izpolnjevanju naročila sklenil pogodbo (uskladiščenje blaga ipd.) ne pa tudi za njihovo delo, razen če je tako odgovornost prevzel s pogodbo.
- (2) Špediter, ki, namesto da bi sam izpolnil naročilo, to zaupa drugemu špediterju, je odgovoren za njegovo delo.
- (3) Če je špediter po naročilu izrecno ali molče pooblaščen zaupati izpolnitev naročila drugemu špediterju ali če je to očitno v naročiteljevem interesu, je odgovoren samo za izbiro drugega špediterja, razen če je prevzel tudi odgovornost za njegovo delo.
- (4) Odgovornost iz prejšnjih odstavkov tega člena ni mogoče s pogodbo izključiti ali omejiti.

Kadar špediter sam opravlja prevoz ali druge posle, 860. člen OZ

- * (1) Špediter lahko tudi sam popolnoma ali deloma opravi prevoz stvari, ki so mu bile zaupane v odpravo, če ni bilo dogovorjeno kaj drugega.
- * (2) Če je špediter sam opravil prevoz ali del prevoza, ima pravice in obveznosti prevoznika in mu gre v tem primeru poleg plačila iz odprave in povračila stroškov v zvezi z odpravo tudi ustrezno plačilo za prevoz.
- * (3) To velja tudi glede drugih poslov, zajetih z naročilom, običaji ali splošnimi pogoji.

Špedicija s fiksnim plačilom, 868. člen OZ

(1) Kadar je v špedicijski pogodbi določena skupna vsota za izvršitev naročila o špediciji stvari, sta v njej vsebovana tako plačilo iz špedicije kot tudi plačilo za prevoz in povračilo vseh drugih stroškov, če ni dogovorjeno kaj drugega.

(2) Špediter je v tem primeru odgovoren tudi za delo prevoznika in drugih oseb, ki jih je po pooblastilu iz pogodbe pritegnil k delu.

Zbirna špedicija, 869. člen OZ

- (1) Špediter lahko pri izpolnjevanju dobljenih naročil organizira zbirno špedicijo, razen če je po pogodbi to izključeno.
- (2) Če doseže špediter z zbirno špedicijo razliko pri voznini v korist naročitelja, ima pravico do posebnega dodatnega plačila.
- (3) Pri zbirni špediciji je špediter odgovoren za izgubo ali poškodbo stvari med prevozom, do katere ne bi bilo prišlo, če ne bi bilo zbirne špedicije.

SPLOŠNI POGOJI poslovanja mednarodnih špediterjev Slovenije

- * Uradni list RS, št. 67/2009: 2. člen
- * Splošni pogoji veljajo za vse špedicijske in logistične storitve ter predstavljajo sestavni del sklenjene špedicijske oziroma logistične pogodbe oziroma druge pogodbe, katere predmet je tudi opravljanje špedicijskih ali logističnih storitev.
- * Šteje se, da sta se pogodbeni stranki sporazumeli o uporabi teh splošnih pogojev, če je bil sporazum o tem izrecno vključen v pogodbo. Prav tako se šteje, da sta se pogodbeni stranki sporazumeli o uporabi teh splošnih pogojev, če je bila klavzula o tem, da špediter posluje po teh pogojih, zapisana v špediterjevi ponudbi ali na špediterjevem obrazcu naročila, ki ga je uporabil naročitelj ali v špediterjevi izjavi o sprejemu naročiteljevega naročila ali v katerikoli drugi korespondenci med strankama, na podlagi katere je prišlo do sklenitve špedicijske pogodbe.

-
- * 4. odst. 2. člena: Določb teh pogojev, ki se nanašajo na omejitve višine špediterjeve odgovornosti, v primeru, ko je oškodovancev več, ni mogoče razlagati tako, da ima vsak od njih pravico do odškodnine, določene v teh pogojih, temveč le tako, da imajo vsi skupaj pravico do take odškodnine, ki se mednje razdeli v sorazmerju z višino škode, ki so jo utrpeli.
 - * 3. člen: Teh pogojev v nobenem primeru ni mogoče razlagati tako, da razširjajo odgovornost špediterja na podlagi veljavnih predpisov.

- * 30. člen: Vse posledice zaradi nepravilnosti, neveljavnosti, nepristnosti ali drugih pomanjkljivosti listin ali njihove neizročitve ali nepravočasne oziroma nepravilne izročitve špediterju trpi naročitelj. Špediter ni dolžan preverjati pristnosti ali pravilnosti listin in za listine ne prevzema nikakršne odgovornosti. Špediter prav tako ne odgovarja za nepravilnosti ali pomanjkljivosti listin, ki jih je sam izpolnil na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov, ki mu jih je posredoval naročitelj ali oseba, ki jo je ta za to pooblastil.

Dolžnostno ravnanje, 72. čl.

- * Špediter je ob vsaki priložnosti dolžan ravnati tako, kot to nalagajo naročiteljevi interesi in kot dober gospodarstvenik.

(Odgovornost špediterja za druge in omejitve odgovornosti drugih), 73. čl.

- * Špediter odgovarja le za izbiro prevoznika ter za izbiro drugih, s katerimi je v izpolnjevanju naročila sklenil pogodbo (uskladiščenje, prekladanje, sortiranje, pakiranje, zavarovanje tovora, ipd.), ne pa tudi za njihovo delo, razen v primerih iz določbe tretjega odstavka 5. člena teh pogojev.*
- * *Špediter ni dolžan sklepati pogodb v svojem imenu in na svoj račun, razen v primeru iz 15. člena teh pogojev (špedicija s fiksnim plačilom) ali v primeru, ko nastopa v vlogi podjemnika multimodalnega prevoza in z izdajo FIATA nakladnice za multimodalni prevoz izrecno prevzame obveznosti, ki iz te vloge izhajajo.
- * Določbe teh pogojev o odgovornosti špediterja se smiselno uporabljajo tudi za odgovornost oseb, ki so delovale za špediterja ali jih je špediter pritegnil k izvrševanju špedicijske pogodbe ter za zahteve naročitelja in tretjih do teh oseb. Kumulativna odgovornost špediterja in teh oseb ne more preseči zneska, do katerega je omejena odškodninska odgovornost špediterja.

Primeri, v katerih je špediterjeva odgovornost izključena, 74. čl.

- * Špediter ima vselej pravico sam opraviti prevoz tovora in/ali vse druge posle, potrebne pri izvajanju špedicijske storitve. V takem primeru ima pravice in obveznosti, ki izhajajo iz predpisov oziroma so običajne za opravljanje tovrstnih poslov.
- * Če je špediter po naročilu izrecno ali molče pooblaščen zaupati izpolnitev naročila drugemu špediterju ali če je to v naročiteljevem interesu, je odgovoren samo za izbiro drugega špediterja. Šteje se, da ima špediter tako pooblastilo zlasti, vendar ne izključno, v primeru organizacije zbirne špedicije ter v primeru, ko je del posla potrebno izvesti na območjih ali področjih, ki jih špediter s svojo poslovno mrežo ne pokriva neposredno, jih pa pokriva drug špediter ali na področjih, ki jih zaradi ugodnejšega položaja na trgu bolj učinkovito pokriva drug špediter.

Primeri, v katerih je špediterjeva odgovornost izključena, 75. čl.

Špediter ne odgovarja za škodo in ni dolžan trpeti nikakršnih posledic, nastalih zaradi:

- * hib ali narave tovara (vključno z običajnim razsipom, kalom in kvarom, sušenjem, puščanjem, razkrojem, lomom, rjavenjem, izgubo teže ali prostornine, črvivostjo, gnitjem, plesnivostjo, delovanjem mrčesa ali drugih škodljivcev ipd.),
- * nepravilnega ali pomanjkljivega pakiranja oziroma priprave tovara,
- * upoštevanja navodil in podatkov v zvezi s tovorom, ki jih je dobil od naročitelja ali osebe, ki jo je ta za to pooblastil,
- * neizročitve ali nepravočasne izročitve tovara s strani naročitelja,
- * izročitve tovara v nasprotju z dogovorom,
- * drugih dejanj ali opustitev naročitelja, njegovih izpolnitvenih pomočnikov in oseb, ki jih on najame ali oseb, ki imajo pravico razpolagati s tovorom,

- * naročiteljevega nespoštovanja določb veljavnih predpisov, teh pogojev, pogodbe ter navodil špediterja in drugih oseb, ki jih je špediter pooblastil za dajanje navodil,
- * manipulacij s tovorom, nakladanja, zlaganja ali razkladanja tovora in drugih dejanj, povezanih s tovorom, ki jih opravi naročitelj ali njegovi izpolnitveni pomočniki,
- * višje sile, vremenskih razmer in pojavov, naravnih in drugih nesreč, požara, stavk, zaustavitve ali izključitve delovne sile, zaustavitve, zaplembe ali zasega tovora, ostalih oblastnih ukrepov, odredb ali priporočil državnih organov ali drugih nosilcev javnih pooblastil, administrativnih ali pravnih ovir, nemirov, uporov, revolucij, spopadov, vojne, nasilnih dejanj, ropov ali tatvin,
- * ravnanja skladno z veljavnimi predpisi, špedicijsko pogodbo in/ali temi pogoji,
- * drugih dejstev, vzrokov ali dogodkov, ki so kot ekskulpacijski razlogi opredeljeni v veljavnih predpisih ter dejstev, vzrokov ali dogodkov, za katere špediter ne odgovarja ali dogodkov, ki se jim špediter ni mogel izogniti in njihovih posledic ni mogel preprečiti.

- * Če obstaja možnost, da je škoda nastala zaradi katerekoli od okoliščin, naštetih v prvem odstavku 73. člena, se šteje, da je nastala zaradi nje.
- * Špediter ne odgovarja za škodo, nastalo zaradi svetovanja ali dejanj, ki jih je za naročitelja opravil brezplačno.
- * Špediter ne odgovarja za nepravilno obračunane voznine ter carinske in druge javne davščine.

Nemožnost izpolnitve špedicijske pogodbe, 76. čl.

- * Kolikor špediter zaradi kateregakoli dogodka ali okoliščine iz prvega odstavka 75. člena ali lastnosti tovara ali drugih dogodkov, na katere nima vpliva, ne more izpolniti svojih obveznosti iz špedicijske pogodbe, pa so ovire take, da jih je mogoče odpraviti, lahko naročitelja pozove, da mu v roku 3 dni po prejemu poziva poda navodila za njihovo odpravo, pri čemer ima v primeru, če takih navodil ne prejme, ali v primeru, če na prejem takih navodil ne more čakati, ovire pravico na riziko in stroške naročitelja odpraviti sam.

- * V primeru, če so ovire take, da jih ni mogoče odpraviti, je špediter prost svojih obveznosti iz špedicijske pogodbe, mora pa naročitelju na njegov riziko in stroške dati tovor na razpolago oziroma ga uskladiščiti, če pa to ne bi bilo mogoče ali smotrno, pa ga ima pravico prodati po borzni ali tržni ceni ter s kupnino najprej poravnati stroške prodaje, nato vse svoje terjatve do naročitelja iz naslova špedicijske pogodbe, preostanek pa izročiti naročitelju. V takem primeru se obveznosti strank špedicijske pogodbe presojujejo po pravilih o nemožnosti izpolnitve.
- * Kolikor so ovire zgolj začasne narave, špediterjeve obveznosti v času njihovega trajanja mirujejo. Šteje se, da so ovire začasne narave, če njihovo trajanje ne presega 15 dni.

- * Določba prejšnjega odstavka tega člena se uporablja tudi v primeru, ko špediter nastopa v svojem imenu in na svoj račun in v drugih primerih, če je postavitelj teh zahtevkov ali začetek teh postopkov povzročila naročiteljeva kršitev veljavnih predpisov, katerekoli določbe špedicijske pogodbe ali teh pogojev ali dejstvo, da je špediter ravnal skladno z navodili naročitelja ali osebe, ki jo je ta za to pooblastil oziroma če je postavitelj teh zahtevkov ali začetek teh postopkov povzročil dogodek, za katerega odgovarja naročitelj. Določba prejšnjega odstavka tega člena se vselej uporablja tudi v primerih, ko špediter skladno z določbami veljavnih predpisov, pogodbe in teh pogojev ni dolžan izpolniti teh zahtevkov tretjih oseb, zlasti pa v primerih obveznosti plačila carinskih in davčnih obveznosti, trošarin, drugih javnih dajatev, obveznosti do bank in zavarovalnic, prispevkov generalne havarije, obresti, kazni, odškodnin ipd.

-
- * Naročitelj je špediterju dolžan na njegov prvi poziv povrniti škodo, ki jo slednji utrpi zaradi naročiteljevega ravnanja v nasprotju z veljavnimi predpisi, pogodbo ali temi pogoji ali zaradi tovrstnega ravnanja osebe, ki deluje po naročiteljevem navodilu.

Naročiteljeva dolžnost obvarovati špediterja pred zahtevki tretjih oseb in posledicami izvrševanja špedicijske pogodbe, 77. čl.

- * Naročitelj je špediterja in vse njegove zastopnike, pooblaščenca in druge osebe, ki delujejo po njegovem naročilu ali v njegovem imenu, v primeru, ko špediter nastopa v imenu in na račun naročitelja oziroma v svojem imenu in na račun naročitelja, dolžan obvarovati pred vsemi zahtevki tretjih oseb (vključno z državo in drugimi nosilci javnih pooblastil) in na njihov prvi poziv vstopiti namesto njih v vse postopke, ki jih tretje osebe sprožijo zoper njih ter jih obvarovati pred vsemi negativnimi posledicami, ki jih utrpijo v povezavi z izpolnjevanjem špedicijske pogodbe in jih skladno z določbami veljavnih predpisov, teh pogojev in pogodbe niso dolžni trpeti.

Vodenje postopkov za naročitelja, 78. čl.

- * Špediter je dolžan vlagati reklamacije, pritožbe, odškodninske zahteve in voditi razne formalne postopke v korist naročitelja le, če to naročitelj izrecno zahteva. V tem primeru je naročitelj dolžan izročiti špediterju vse potrebne prevozne, carinske in druge listine ter mu posredovati vse potrebne informacije, potrebne za vložitev reklamacije.
- * Špediter postopke iz prejšnjega odstavka tega člena vodi na račun, stroške in riziko naročitelja ter je upravičen do posebnega plačila iz tega naslova.

Omejitev špediterjeve odgovornosti, 79. čl.

- * Kolikor je temelj špediterjeve odgovornosti nedvomno dokazan, špediter v mejah, določenih v teh pogojih, odgovarja le za navadno premoženjsko škodo (zmanjšanje premoženja), ne pa tudi za nematerialno škodo, izgubljeni dobiček ali dohodek oziroma prihodek in morebitne druge škode, ki jih je utrpel naročitelj ali njegov poslovni partner, kot so zlasti, a ne izključno stroški za izvedbo nadomestnih storitev, izgubljeni dohodek zaradi nemožnosti uporabe, zamudne obresti, pogodbene in druge kazni, druge odmene, ki jih je moral plačati, škoda zaradi obratovalnega zastoja, izguba tržišča, posla, poslovne priložnosti ali poslovnega partnerja, škoda zaradi okrnitve ugleda ali dobrega imena ter druge posredne in posledične škode.

Obseg špediterjeve odgovornosti v primeru poškodbe, uničenja ali izgube tovora

- * Kolikor je špediter odgovoren za poškodbo, uničenje ali izgubo tovora, je njegova odgovornost omejena na višino, ki jo določa posamezna konvencija ali nacionalna zakonodaja ali drug predpis, ki ureja vrsto prevoza oziroma manipulacije ali storitve, pri kateri je do poškodbe, uničenja ali izgube tovora prišlo. V primeru, ko je škodo povzročila oseba, za katero špediter odgovarja, špediterjeva odgovornost v nobenem primeru ne more preseči obsega odgovornosti, ki je določen za to osebo, če je ta obseg manjši od obsega špediterjeve odgovornosti, določenega v teh pogojih.

- * Če ni drugače dogovorjeno oziroma če drugače ne izhaja iz veljavnih predpisov, se v primeru, ko špediter ne poda izjave, da je tovor izgubljen, šteje, da je prišlo do izgube tovara, če slednji ni bil dostavljen prejemniku v roku 30 dni od dne, ko bi moral biti dostavljen, če pa dostavni rok ni bil dogovorjen, pa v roku 90 dni od dne, ko ga je špediter prevzel.

- * Kolikor se v primeru poškodbe, uničenja ali izgube tovora določil katerekoli konvencije ali nacionalne zakonodaje ali drugega predpisa iz prvega odstavka tega člena ne da uporabiti, ali kolikor tak predpis ne obstaja, ali kolikor obstaja, pa ne vsebuje določb o omejitvi višine odgovornosti, oziroma kolikor se mesta nastanka škode in s tem določitve konvencije ali nacionalne zakonodaje ali drugega predpisa iz prvega odstavka tega člena ne da z gotovostjo določiti, je odgovornost špediterja omejena na znesek 5 SDR na kilogram bruto mase poškodovanega, uničenega ali izgubljenega tovora, v primeru multimodalnega prevoza, če v predpisih, ki ga urejajo, ni določeno drugače, pa na znesek 2 SDR na kilogram bruto mase poškodovanega, uničenega ali izgubljenega tovora.

- * Če ni določeno drugače, odškodnina iz tega naslova ne more preseči zneska 25.000 SDR na posamezen škodni dogodek oziroma več škodnih dogodkov, ki imajo isti vzrok škode.
- * Kolikor pride do popolne oziroma delne poškodbe, uničenja ali izgube tovora, naročitelj nima pravice do odškodnine iz naslova zamude, temveč izključno pravico do odškodnine, določene v tem členu, če so za to izpolnjene vse predpostavke, določene v veljavnih predpisih in teh pogojih.

Obseg špediterjeve odgovornosti v primeru zamude, 81. čl.

- * Kolikor je špediter prevzel zavezo za spoštovanje roka, je njegova odgovornost za zamudo omejena na višino, ki jo določa posamezna konvencija ali nacionalna zakonodaja ali drug predpis, ki ureja vrsto prevoza oziroma manipulacije ali storitve, pri kateri je do zamude prišlo.

- * Kolikor se določil katerekoli konvencije ali nacionalne zakonodaje ali drugega predpisa iz prvega odstavka tega člena ne da uporabiti, ali kolikor tak predpis ne obstaja, ali kolikor obstaja, pa ne vsebuje določb o omejitvi višine odgovornosti, ali v primeru multimodalnega prevoza, če v predpisih, ki ga urejajo, ni določeno drugače, oziroma kolikor se mesta, kjer je nastal razlog za zamudo in s tem določitev konvencije ali nacionalne zakonodaje ali drugega relevantnega predpisa ne da z gotovostjo določiti, je odgovornost špediterja omejena na dvakratnik zneska plačila, ki ga je prejel za opravljeno delo v zvezi z organizacijo špedicijskega posla, pri katerem je prišlo do zamude, pri čemer se v primeru zamude pri izvedbi špedicijskega posla v zvezi z delom tovora kot relevantni znesek plačila šteje del plačila, ki ustreza razmerju med količino pravočasno dostavljenega in z zamudo dostavljenega tovora. Kolikor ni določeno drugače, odškodnina za zamudo ne more preseči zneska 25.000 SDR na posamezen škodni dogodek oziroma več škodnih dogodkov, ki imajo isti vzrok škode.

- * V primeru, ko je škodo povzročila oseba, za katero špediter odgovarja, špediterjeva odgovornost v nobenem primeru ne more preseči obsega odgovornosti, ki je določen za to osebo, če je ta obseg manjši od obsega špediterjeve odgovornosti, določenega v teh pogojih.

Obseg špediterjeve odgovornosti v ostalih primerih, 82. čl.

- * Kolikor je špediter skladno z veljavnimi predpisi in temi pogoji odgovoren za škodo, ki se ne kaže v poškodbi, uničenju ali izgubi tovora ali v zamudi, je njegova odgovornost omejena na dvakratnik zneska plačila, ki ga je prejel za opravljeno delo v zvezi z organizacijo špedicijskega posla, pri čemer pa ne more preseči zneska 25.000 SDR na posamezen škodni dogodek oziroma več škodnih dogodkov, ki imajo isti vzrok škode.

- * Kumulativna odgovornost špediterja za poškodbo, uničenje, izgubo tovora ter za zamudo in ostale škode ne glede na druge določbe teh pogojev ne more preseči vrednosti poškodovanega, uničenega oziroma izgubljenega tovora.
- * Omejitev iz prejšnjega odstavka tega člena velja tudi za skladiščenje.

Razširitev špediterjeve odgovornosti, 83. čl.

- * Špediter lahko sprejme odgovornost, ki presega omejitve, določene v veljavnih predpisih in teh pogojih. Sprejem take odgovornosti je veljaven in za špediterja zavezujoč le pod pogojem, da je bil dan v obliki pisne klavzule, v kateri je bila špediterjeva odgovornost jasno in opisno opredeljena in pod pogojem, da je špediter jasno izjavil, da tako odgovornost sprejema ter za njen prevzem prejel dodatno plačilo. Če taka klavzula ni bila zapisana izrecno in s popolnim opisom špediterjeve obveznosti ter na način, iz katerega je nesporno razvidno, da je špediter pristal na razširitev svoje odgovornosti, temveč je bila zapisana le z uporabo kratic ali drugih simbolov, velja, da je špedicijska pogodba ne vsebuje. Navedbe zneskov v špedicijski pogodbi ni mogoče šteti kot navedbe višine špediterjeve odgovornosti, če ni ob njih izrecno in nedvoumno zapisana špediterjeva izjava, da ti zneski predstavljajo zgornjo mejo njegove odgovornosti.

Vrednost poškodovanega, uničenega ali izgubljenega tovora , 85. čl.

- * Vrednost poškodovanega, uničenega ali izgubljenega tovora se ugotavlja skladno z določbami uporabljene konvencije ali nacionalne zakonodaje ali drugega predpisa iz prvega odstavka 80. člena teh pogojev. V kolikor vrednosti poškodovanega ali uničenega tovora ni mogoče ugotoviti na ta način, se šteje, da je njegova vrednost enaka vrednosti, navedeni v računu ali drugih listinah, ki so bile špediterju izročene zaradi izvedbe špedicijskega posla. Če takega računa ali drugih listin ni, se vrednost tovora določi po borzni ceni, če take cene ni, pa po dnevnih tržnih cenah, če pa ni ne borzne in ne dnevne tržne cene, pa na podlagi običajne tržne vrednosti tovora iste vrste in kakovosti, pri čemer se kot relevanten trenutek in kraj za določanje vrednosti vzameta trenutek in kraj izročitve tovora špediterju.

- * Špediterjeva odgovornost ne glede na druge določbe teh pogojev v nobenem primeru ne more preseči zneska, ki bi ga naročitelj v primeru pravilne izvedbe špedicijske storitve dobil od prejemnika tovora, vsekakor pa ne more preseči vrednosti poškodovanega, uničenega ali izgubljenega tovora.
- * **? mešanje prevozne in prodajne pogodbe**
- * Vse stroške, povezane z ugotavljanjem škode in njene višine je dolžan nositi naročitelj.

Roki, v katerih mora naročitelj pregledati tovor in podati ugovore, 87.čl

- * Če naročitelj ali oseba, ki jo je naročitelj za to pooblastil, od špediterja ali osebe, ki jo je ta za to pooblastil, prevzame tovor, ne da bi ga v navzočnosti te osebe ali špediterja natančno pregledal in najkasneje ob prevzemu podal pridrške in ugovore ter specificiral izgubo in škodo, ki jo je mogoče ugotoviti ob prevzemu, pisne pridrške, ugovore in specifikacijo glede izgube ali škode, ki je ni mogoče ugotoviti ob prevzemu, pa v 7 dneh od dne, ko je bil tovor prevzet, se šteje, da je bil tovor prevzet brez napak, da je škoda na njem nastala po tem, ko ga je špediter predal ter da je špediter pravilno in v celoti izpolnil vse svoje obveznosti.

- * Če naročitelj v roku 21 dni od izteka roka iz drugega odstavka 80. člena teh pogojev špediterju ne poda pridržkov in ugovorov ter specifikacije izgube in škode zaradi izgube tovora, se šteje, da je bil tovor prejemniku predan brez napak ter da do izgube tovora ni prišlo. V primeru delne izgube se uporabi določba prvega odstavka tega člena.
- * Določba drugega odstavka tega člena se uporablja tudi v primeru, če naročitelj v primeru, ko je špediter prevzel odgovornost za spoštovanje roka, špediterju v roku 21 dni od dne, ko se je ta rok iztekel, ne poda pridržkov in ugovorov ter specifikacije izgube in škode, nastale zaradi špediterjevega nespoštovanja roka.

- * Ostale napake špediterja, ki se ne nanašajo na poškodovanje, uničenje ali izgubo tovora oziroma na zamudo, mora naročitelj grajati v roku 7 dni od dne, ko je špediter opravil naročeno storitev oziroma bi jo moral opraviti, sicer se šteje, da je špediter storitev opravil brez napak.

Roki, v katerih mora naročitelj podati ugovore v zvezi z napakami tretjih oseb, za katere odgovarja špediter 88. čl

- * Ne glede na druge določbe teh pogojev je naročitelj dolžan pridržke in ugovore v zvezi z napakami, ki so jih zagrešile osebe, za katere odgovarja špediter, podati in svoje zahtevke do špediterja iz tega naslova postaviti v takih rokih, da špediterju po njihovem prejemu skladno z veljavnimi predpisi ostane dovolj časa za uveljavljanje svojih regresnih zahtevkov do teh oseb pred pristojnim sodiščem ali drugim organom, pri čemer ta čas ne more biti krajši od 7 dni. V kolikor naročitelj te obveznosti ne izpolni in špediter zaradi tega ne uspe ali ne more uspeti s svojim regresnim zahtevkom do odgovorne osebe, naročitelj ni upravičen do odškodnine od špediterja, če pa jo je že prejel, pa jo je špediterju dolžan povrniti skupaj s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi od trenutka njenega prejema do njenega vračila.

Oblika in vsebina ugovora, 88. čl.

- * Naročitelj mora pridrške, ugovore ter specifikacije iz 87. in 88. člena teh pogojev vselej podati pisno, v njih pa mora navesti dejstva, s katerimi jih utemeljuje ter jih opremiti z dokazi, na katere se opirajo. Dokazno breme, da je izpolnil to obveznost v rokih, določenih v 87. in 88. členu teh pogojev, je na naročitelju.

Vaša vprašanja!

Hvala za pozornost!